

میلعلما وه

و هیلع الله ی لصء اءءل و سر هبء ءرء ق یقءء و ءءب

مءر یء ءرء هءآ

ی نارهء ی نیسء ن یسء ءمء ءیسء ءیسء ءاء الله ءقیآ هملاء ءرءء

7 ءلء ءی سانشء ماما

ی نپسډ نپسډ دمحم دپسډ چاد الله تیا هملاء ترضد تاشیا مرفزا تسای بختنم ور شپه همقام
 ی نار هط
 ی سانشد ماما متفه دلجم رد مك زور نیا رد مرلكا ربمایه ببطخ و ریدغ زور عیاقو اب طابتر ارد
 دنا هتشاد بو تكم

میركلا مباتك ی فمیکحلا الله لاق

سانلا نم كمصعید الله و هتاسر تغلب امفل عفتد ملنا و كبر نم كیلا لزنا امغبل و سوللا امهیا ای^۱
 ﴿نیرفاكلا مو قلا ی دهی لا الله و
 رگا و !تسا هدش لزانو ته تیراگدروپ فرط زا هك ار هچنآ مدرم به ناسرید ام ربمغیپ ی﴾
 یم ظفد مدرم زار و ت دناوځ و !ی اهدیناسر ن تیراگدروپ تاسر لاسا ،ی هدن ماچنا ار راک نیا
 !«دنکی مذ تیاده ار نارفاك مورگ دناوځ و ،دنك

ملاسلا هیلع نینمو ملایما حدم رد دابع ندب باحصار اعشا

تسا مدرك لقند دابع ندب باحصار زار لیذ تاییا مزاروځ ببطخ دمحا ندب قفوم

- ۱ انیف امهیار تءاسا بو طخلا اذا *** یمتعم تیبلا لها و یبنلا بد
- ۲ انیمشاهلا ساسد و مانلا داسد *** نمل صفا الله لوسر معنایا
- ۳ انید مكل یضفت یری یلوم حدم *** خصا نامزلا درفای نیدلا قودق ای
- ۴ انیفلت ءارغلا ملصلا هذو *** اوفرع و ملاسلا لك قبسل ثمل ه
- ۵ انیده تحبصا امك تیده دقو *** اونهو نا و اولزنا كم لعل ثمل ه
- ۶ انیبیت و لایوات و ی نعم و اظ *** مفرعتن ار قلا ك معجل ثمل ه
- ۷ انیلصملا نود اهتند قو عدب *** مرضت ریطلا دنع كل اهل ثمل ه
- ۸ انیکسم تیطعا دقو ریغصلا لفظ *** للا و ریدلا ی ناعلا كل ذبل ثمل ه
- ۹ انیفص موی فی یرجام یرجی تد *** اورتخا و اوناخا ك اربصل ثمل ه
- ۱۰ انیواتف فی انكل هی لعل لا و *** قز هاجم اولقا ك اوتفل ثمل ه
- ۱۱ انیطلا كل ذی وهتی حور ناف *** مهدهاشم ی تارایزل هس بر ای
- ۱۲^۲ انیمآ نیما مهعم یرشحم و *** مهتبحم ی فی تایدریص بر ای

تامهم و تلاكشم هك ی ماگنه رد تسای نامتعا ،ربمغیپ تیدلها و ربمغیپ تبحم» - ۱
 یراگزاسان ی انب ام ابو ، دزاسن و گرگد و دبار دوخرظ نام هرابرد و ، هدر و آیور ، ی گدنز دنیا شوخان
 درانگ یورچك رسد و

مدرک ی ناقأ و تدایس قلخر بهك ی تسه ی ناسك فرشا و ل صفا هك ادخلوسر یومع رسپ ی ا - ۲
 دنا مدرک ار نویمشاهر و ما ربیدت و ی تسر پرسه هك ی تسه ی ناسك ل صفا و ، دنا

لیضفت هك ار دوخ ملاغ محیدم و نشب و هدارفش و گ! ارهد مردان ی او !نید ی ادتقم و موسا ی ا - ۳
 !تسا هتشاد ررقم دوخ نیأ و نید ، ادخ قلخر بهار امش

و نشور تلصخ نیمه و ؟ دنرب ی پهتکن نیدبرگا ، تسه ملاسا رد و ت تقبسد دننامه و لثم ایآ - ۴
 !دنکی م ظفد و ، دبایی مرد ار ام ، ن اشخرد

ی مشزرایب و ت سسد و ، دندومنی مشزغل هك ی تقو نآ رد ، تسه و ت ماع دننامه و لثم ایآ - ۵
 تیاده ار ام هتسویپ هکناچمه یردرک تلاد ناشتلا و هجم و ل ناسم به و ی دومذ تیاده ار اهنا و ت و ، دندش
 !؟ ی نامنی م دنمه بهد دوخ ماع زار و ی نکم

^۱ میرك نارقزا مروسن نیمچنپ : دننام هروسد زا ، ۶۷ ایآ
^۲ ۵۶ ص و ۵۵ ص ، ۷ لصف ، فجد عبط «ی مزاروځ بقانم»

تهجذا و ،تئارقو ظفلا تهجذا ار نآرقهك ،تسهن آرقن درك عمج رد و تدننامه و لثم آيا - ٦
نآيدو يسانشبن آن يبيدو يرگنشور تهجذا و ،هينطاب يناعمن آيدو ليوات تهجذا و ،ي نعم و ريسفت
!؟ ي نك

رياس و ،يدر ك رضاد و ي دناوخ او هزا ار غرم هك ي تقو رد تسه و تل اء دننامه و لثم آيا - ٧
!؟ دندر كنن ار از گزامن

زا دعب ،هدش هديد ،ل اسدرخل فط هب و ،هديد چنر هدش هديشك دنبرد ريسا هبوت عاطعا دننامه آيا - ٨
!؟ ي دومن اطع نيكسم هب هكنا

،دندومن هعدخ و ركم هجو دش هب و ،دندر ك تنايخ هك ي تقو رد ،هدش هديد و تر بص دننامه آيا - ٩
!؟ دش عقاو هچنآ دش عقاو نيفص زور رد هك ي نأ جات

دوخ ي او ات فر د ام دوبن ي لعرگا :دنتفگ ار اكشآ هك ي ماگنهر د ،هدش هديد و ت ي او تف دننامه آيا - ١٠
!؟ مبيداتفلي م ت كلاه هب

هك اريز ! نادرگن آسانم ربار ناشيا فيرش روبق و دهاشم نآ ترايز ! نم راگدرو رپ ي - ١١
! دراد ار لكاخ و لگن آن قشع نم حور

١٢ - «اي پروردگار من! زندگي مرا با محبت ايشان گردان! و حشر مرا در روز قيامت با آنها
قرار بده! آمين ، آمين».

مَسُو هَلَاو هَيْءَ اَللّٰهِ يَلْصُ اَدْخُلُ وِسْرَ فِقْوَةٍ وَّ مَخْرِيْدُ رَدِّ لِيَنْرَبِّجَ لَوْزَنَ

مهدراهچ زور رد هك زا م ار حلا الله تيب جاجد عيمج اب ملس و هلا و هيلع الله ي لصد مركا ربمايپ
دندوب هدمآ ج هب تر ضحنا اب هك ار هنيدم جاجد طقف هك دش ركذ و ،دمآ م هنيدم فرط هب و ،دش جراخ
نلاعا اب ج د نيا اريز ،دناه در مش راز ه راهچ و تسيب و دصكي ابي و رفن راز ه تسيب و دصكي نيخروم
،دراد ج د مزع ادخل و سر هك دندوب هداد ربخ فارطا و آرق ي ارب ي تد ربمايپ و ،تفرگ تروص ي لبق
دوش الله تيب مزاع ،تسا نكتم س كر ه و

چ داهنز مامت ي تد و دندر ك ج د همم ،ناضيرم و ريگن يمز نادرم ريپ زا ريغ هنيدم زا انهل
دوب هدش ي هت دوخ هب انتم تيعمج زا هنيدم رهش و ،دندر ك

هب طخ راب دنچ ترتع و ادخ باتك هب عوجر موزل و تيب لها هب هيصوت هب عجار مركا ربمايپ
دعاسم ملاسلا هيلع نينمو ملا ريما تيلو ي مومع نلاعا ي اربن اكما ددر ساتار هنيمز و ،دوب هداوخ
هنيدم هار باعشنا لحم اجنآ و ^١ هفج ك يزن هك ،ديسر مخريدغ هب ادخل و سر ناوراك هك نيمه دومن م
زاب ،تسا ماش هار و رسم هار و

دش لزانل يئار بج

و سانلا نم كمصعي الله و هتاسر تغلب امفل عفت م لن ا و كبرنم كيبلا لزن ا م غلب ي بنلا اهيا اي
(نير فاكلا مو قلا ي دهيد لا الله

هكنيا رد هچرگ ،نيخروم عيمج قافتا هب دوب هجلا وذ مهدجيه زور رد مخريدغ رد لوزن نيا و
دياب ،ميدروا هتشنگ ثحابم رد ام هچنآ قبط و دناه تفگ نخس فلاتخا هب هبنشچنپ ابي و هدوب هبنشكي زور

^١ جُحْفَه : قريه بزرگي بوده است که در راه مکه به فاصله چهار مرحله بوده است. اين قريه داراي منبر بوده است (مسجد و نماز جمعه و خطبه در آن اقامه مي شده است). نام اولي آن مهيعة بوده و چون سيل آنجا را خراب کرده جُحْفَه گويند. لِأَنَّ السَّيْلَ أَجْحَفَهَا . از جحفه تا ساحل دريا شش ميل فاصله دارد (مراسد الاطلاع ج ١ ص ٣١٥). و غدير ، برکه و آبگير است که در ايام ريزش باران، از آب پر مي شود؛ و رفته رفته آبش کم شده، و در تابستان و شدت حرارت هوا به کلی از بين مي رود. و حَمَّ ، يا اسم مردی است، و يا اسم نيزار و درختزار است که در باتلاقها و يا مَصَبَّ رود و ريزش آب پيدا مي شود. و در زبان عرب به آن غَيْضَةَ گویند. و يا اسم محلی است که در آن چشمه مي ريزد؛ و يا اسم چاهي است که نزديک جدول آب حفر کرده اند؛ و آن چاه را مَرَّةُ بِن كَعْب حفر کرده است. و به اين حَمَّ نسبت داده مي شود غدیر حَمَّ، و آن بين مکه و مدینه در سه ميلي و يا در دو ميلي جُحْفَه واقع است؛ و در آنجا مسجدي برای رسول خدا صلی الله عليه وآله وسلم است. (مراسد الاطلاع ج ١، ص ٤٨٢).

1. دشاب ہینشکی زور رد

قلذ ماما و رلاسد و دیسد ناونء ہب ار یلع و ،دنک فقوت ادخل و سہک دنکی م رمالینار بج اجنیا
غلابا مدرم ہب ،دش غیلبت ادخ فرط زا و ،مدیسر ربمایپ ہب یلع ہرابرد تیلو زا ہچنا و ،دیامن ی فرعم
بجاو مدرم عیمج یارب و اذات عطا و ،تسا قیلاخ مامت ی لاوم و یلو ،یلع ہک ،دیامن
بقع رد ی تمسق و ،دندوب مدیسر ہفحج ہب جاجحت عیمج و ناوراک مدقم تمسق ہک دوب ل احد نیا رد
ولج تمسق ہک داد روتسد و ،دومرف فقوت ریدغ رد ربمایپ ،دندوب ہتسویبذ اللہ لوسر ہب زونہ و ،دوب
ن اکم نآ رد ار ہمہ و ،دندیسر زینرست شپ تمسق ہک دیشک راطتنا و ،دندرگرب دناہدیسر ہفحج ہب ہک
2مرسد سنج زا و دندوب مہب کیدزد ہک ار ی گرزبت خرد چنپ ریز ہک داد روتسد زین و بتخاس فقوتہ
لوزنتسا تخرد چنپ ریز ہک ی اہیحان نیا رد ی سک دومرف رما و ،دندرک کاپ و دندز بوراج ،دندوب
دنیشنو دنکن

عتمجم ناکم نآ رد اللہ لوسر ت عامج اب ی گمہ و ،دندیسر بقع و ولج زا جاجد ہمہ نوچ
اہتخرد ریز ہب ربمایپ ،دوب مدیسر رھظ زمانع قوم کنیا و ،دش ہزیکاپ و کاپ اہتخرد ریز و ،دنتشگ
رایسب زور نآ و دندروا یاجب ادخل و سہب اب ار رھظ زمانو ،دندما مدرم دومرف رما و ،دروا فیرشت
یور رب ہدیبات بانفا یامرگ تددش زا ،دندش رضاح ار حص نآ رد ہک ی مدرم ہک ی روط ہب دوب مرگ
نآ یور رب و ،دنتخاندانی ماہاپ ریز رد ار دوخ ی ادر زا ی رادقم ،دش غاد ی اہگیر یور رب و نیمز
دندنکفای م ناشر سد رب ار نآ زا ی رادقم و ،دنتشنی م

رب ار ی اہچراپ ہک روط نیدب ،دندرک تسرد ی نبیاس ،ہلا و ہیلع اللہ ی لصد ادخل و سہب یارب و
و نارتش ی اہزہج ندرک عمج زا و .دشت سرد ی اہلظم ات دندنکفا ہر مسد نآ تخرد نآ زا ی کی یور
دنداد بیترت ی رب نم نبیاس نآ ریز رد مہ یور ہب ن تشابنا

مخ ریدغ رد ملسو ہلاو ہیلع اللہ ی لصد ادخل و سہب ببط

رد و تفر لابی ی زہج رب نم نآ رب ،دش غراف رھظ زمانزا ہلا و ہیلع اللہ ی لصد ادخل و سہب نوچ
دنب ی روط ہب و درک دنب ببط ن دناوخ ہب ار دوخ ی اصد دوب ہتفرگ رارق تیعمج طسو رد ہکیلا
درک ببط داریا نینچ و ،دناسری م تیعمج ہمہ ہب ار ش ی اصد ہک دناوخی م ببط
تانیس نہ و ،انسفا ورش نہ لکاب نوعنو و ،ہیلع لکوتد و ،ہب ن مؤند و ،ہنیعتسند و ،للہ دمحا
و ہدیء ادمح نا و ،اللہ لا ہلا لا نا دہشا و .یدی نہ مل لضم لا و ،لض نہ مل ی داہ لا ی ذلا ،انلامعا
ہلوسر

و !ہلبق ی ذلا رمع فصنل ثم لا ی بند رمعی مل ہنا ربیخلا فیطللا ی نابند دق !س انلا اہیا :دعب اما
!؟ن و لناق متنا اذامف :ن ولوؤسم متنا و ،لوؤسم ی نا و !ت بجافی عدا نا کش وا ی نا
ار یخ اللہ کازجف !تدھجو تحصنو تغلب دق کنا دہشن :اولاق

،قد ہراند و ،قد ہتنج نا و ،ہلوسر و ہدیء ادمح نا و ،اللہ لا ہلا لا نا نو دہشت متسلا :ل ااق
!؟ر و بقلا ی فن م شعبی اللہ نا و ،اہیف بیر لا ہیتآ ءعاسلا نا و ،قد تو مل نا و
!کلذب دہشن !ی لب :اولاق

دہشا مہللا :ل ااق

!؟ن و عمست لا !س انلا اہیا :ل ااق مٹ

!معذ :اولاق

،ی رصبو ءاعنصن ببام ہضرعنا و !ض و حلا ی لعدن و دراو متنا و ،ض و حلا ی لعد طرفی نافع :ل ااق
!؟ن یلقتلا ی فی نوافخت فیک اور ظناف ءضف نہ موجلا ددع حادقا ہیف

1 ۴۱۰ ص ،مؤس عزد ، ۱ ج «ریسلا ببید

2 دحاو ،تسینر رتبوغرم ش بوچو و رتمکح تخرد نیا زا مورگ نیا رد ہک ؛ہا زضء تخرد مورگ زا تسلا ی تخرد رؤمس
دیآ تازؤسن ا عمج و قرؤسن ا

!؟الله لوسر ای ن لاقتلا ام و :دانم ی دانف

و ! اولضت لا هب اوکستف ،مکیدیا ب فرط و ،ل ج و زع الله دیب فرط ،الله باتک ربکلا لقتلا :ل اقه کاذ تلسف !ضوحلا ی ادری تد افرقتی ن لامهنا ی نابز ریخلا فیطللا نا و ،ی ترتع رغصلا رخلأا !اوکلتهف امهنع اورصقت لا و ،اوکلتهف امهومت لاف ،ی بر امهل

ن و عجا موقلا هفرع و امهطاباً ضایب ی نر ی تد اهعفر ی ل اددید ذخا مژ

!؟مهسفا نم نینموماب س انلا ی لوا نم س انلا امهیا :ل اقف

!ملعا ملوسر و الله :اولاق

ی لعف هلاوم تنک نمف !مهسفا نم مهی ی لوا انا و ،ن ینموملا ی لوم انا و ،ی لاوم الله نا :ل اقف

1. تارم عبرا :بالبانحلا ماما دمحا ظف ی ف و ،تارم ثلاثا اهلوقیه هلاوم

ن مرصنا و !هضغبا ن م ضغبا و !هبعا ن م بعا و !ه اداعن م داع و !هلاو ن م ل او مهللا :ل اقف مژ

!بنانغلا دهانشلا غلبیلغ لا !راد شید هعم قحلا ردا و !هلذخ ن م لذخا و !هرصد

:هلوقب الله ی حو نیما ل زنی تد او قرفنی مل مژ

بیللا 2) انید مالسالام کل تیضر و بتمعن مکیلع تممتا و مکنید مکل تلماکام مویلا

برلا ی ضر و تمعنلا مامت و نیدلا لامکا ی ل ادری رکبا الله :هلا و هیلع الله ی لصد الله لوسر ل اقف

هانم نم و هیلع الله تاولص ن ینموملا ریما ن و نهدی موقلا قفط مژ .ی دعب نم ی لعف ایللا و ی تلسر ی

تیسما و تحبصا بلناطیبا ن بای کاذ خب خب :لوقیل ک ،رمع و رکب ویا :ن اخیشلا :هباحصلا مدقم ی ف

!تموم و ن مومل کی لوم و ی لاوم

ی ادری ی لوقا نا الله لوسر ای ی ل ذنا :ناسد ل اقف موقلا قانعا ی ف تبجو :س ابع ن ب ل اقف و

!الله تکرب ی ل اقف :ل اقف !ن هعمست اتایبا

مژ.هیشام ایللا ی ف الله لوسر نم و داهشبی لوقا هعبتا شیرق اخیشم رشعم ای :ل اقف ناسد ماقف

:ل اقف

13 ایدانم لوسر ل ابع مساف مخب *** مهینز ریذغلا موی مهیدانی

2 ایناو کت لاق موصعم کناب *** مبر رمانا ل یربج هعاج دق و

3 ایداعلا کانه شخت لا و کیلا *** مهیر الله ل زنا ام مهغلب و

4 ایلاع توصلنا لعم ی ل ادری فکب *** هفک عفار کاذ ا م ماقف

5 ایماعت کانه اودیبی مل و اولاقف *** مکیلو و مکلوم نمف :ل اقف

6 ایصاع مویلا کلانینف ن دجت ن ل و *** انیلو تنا و اندلاوم کهللا

7 ایداه و اماما ی دعب نم کتیضر *** ی نفاق ی ل ادری م :هل ل اقف

1 زا ،دامد ن ب ی یحیرا ،ی نتم ن ب دمحم زا دوخ «ننس» رد ی ناسد :دیوگ «تیاهنلا و تیا دیلا» خیرات رد ی قشمد ریثک ن ب

لوسر حجر امل :تسا هتفگ واکتسا هدروا مقرأ ن ب دیز زا ،ل یفطوباً زا ،تبات ی ا ن ب بیید زا ،ش معاً زا ،تیاوعمویاً

بباتک :ن یلقنلا مکیف تکررت دق ی ن ا تواجف تیعد دق ی تاک :ل اقف مژ ن مققف تاحودب رما مژ ریذغ ل زو ع ادوللا هجد نم الله

ی لوا نا و ی لاوم الله :ل اقف مژ .ضوحلا ی ادری ی تد افرقتی ن لامهنا ی نابز ریخلا فیطللا نا و ،ی ترتع و الله

نم تعمس :دیزلت تالف هاداع نم داع و هلاو ن م ل او مهللا ،هیلو اذهف هلاوم تنک نم :ل اقف ی ل اددید ذخا مژ .ن مومل ک

نیا مکتسا درفتم ی ناسد .هینداب معمس و هنیعب هار ل ادری دحا تاحودلا ی فن اکام :ل اقف ؟ملسو هلاو هیلع الله ی لصد الله لوسر

:تسا حیحص ،شید نیا :تسا هتفگ ی بهذ الله دبع ویا ام خیش و .هجو نیا زا تیاور

2. مدنام :۵ هروسزا ،۳ میا

3 ج «ماقصلا تصور» و ؛ ۴۱۱ ص و ۴۱۰ ص ،موس عزج ،۱ ج «ریسلا بییح» و ؛ ۱۱ ص و ۱۰ ص ،۱ ج «ریذغلا

بزاع ن ب اریزا ارصنخار شید نیا ۲۱۰ ص و ۲۰۹ ص ،۵ ج «تیاهنلا و تیا دیلا» رد ریثک نیا و .ع ادوللا هجد ،۲

:تسا هدروا تیسما و تحبصا کلا ائینه م باطخ ن ب رمع تبینه و هلاوم ی لعف هلاوم تنک نم م م حیرصت اب

و ۲۵ ص «تقرحلا ق عاوصلا» رد نینچمه و ،تسا هدروا لاصفم ۱۸ ص ات ۱۶ ص زا ،ی ل زاعم نیا «بقانم» رد و

رد و .تسا هدروا ۳۱ و ۳۰ قرامش تحدر شید و ،۶۵ ص و ۶۴ ص ،مهظ طمس رد ،۱ ج «نیطمسلا دنارف» رد

:تسا هدروا «خیش ی لامأ» زا ۲۰۰ ص و ۱۹۹ ص ،۹ ج «راونلا راحب»

۸ ایلوم قدص راصنا مل اونوکف *** هیلو اذهف هلاوم تنکن مف

۹ ایداعم ایلع یداء یذلانکو *** هیلول او مهللا اعد کانه

۱۰ ایجایدلا ولجیر دبلاک یده ماما *** مهرصنل میرصانر صنا بر ایف

مانپو، میئامنی م و اربل کوتو، میرادن امیا و ایهامو، تسادنوادختاذ ص تخمشیاتسد و دمدها
رگا هک ی دنوادخن انچنا، نامرادک یاهی تشنر زا و، نامدوخ یاهس فذ رورش زان دنوادخ هب میربیم
دهاوخن یامدنک هارمگرگید، دیامن تیاده ار یسکرگا و، دویدهاوخن وایامنهان، دوشدهارمگیسک
تسوا هداتسرفو واهدنب دمحم هکنیا و، تسیند دنوادخ زج ی دویعم هک مهدی متداهش و، تشاد

یربمغیپرهرمرع رادقم: هک تسادیناهاگا نم هب نینچریب و فیطلادنوادخ! مدرم ی، دعب اما
هبل احترای ارب ارم هک تساکیدزنو، تسادما وازال بقه هک تسایربمغیپرمرع فصن ردق هب
امشو، موشی معقاوش سرپو ل اوسد دروم دنوادخ ماگشیپردنم و، منکتباجانم و دنناوخب ادخیوس

!؟ تفگ دیهاوخ هچراگدرورپ ماگشیپردتمایق فقوم رد نیاربانیدیرگی م رارقش سرپ دروم زیند
و، یدرک غلابا ار ادخت لاسر و تاقدهک مهدی میهاوگ، ی دنوادخ ماگشیپردنم: دنتفگ مدرم

! دهد ریخش اداپار و تدنوادخ سپ! یدرک ش شوک و تیدجو! ی دومتدحصنارتما
دمحم و! تسیند دنوادخ زج ی دویعم: هک دیهدتداهش هک دیتسینروطنیا امشد ایآ: دومر فربمغیپ

هکنیا و! تساقدگرم و! تساقدش منهجو! تساقداخت شهید هکنیا و! تسوا هداتسرفو واهدنب
!؟ دزیگنای مریب اهریق نایم زانراگدرم دنوادخ و! دسری م کشن و دبتمایق تعاسد

! مهدی میهاوگ بلاطم نیدبام! یرآ: دنتفگ همه

! شبا دهانش ار اگدرورپ راب: درک ضرع ربمغیپ

! دیونشی منایآ! مدرم ی: دومر فس پسو

ی متکر دش پیاشیپ و، متسده رادولج، تمایق و ادخ هارنیا ردم: دومر فربمغیپ! یرآ: دنتفگ
هب ش تحاسم هکی ضود! دش دیهاوخ دراوم رب رثوک ضود رانکر د و، دیسری م ادعب امشد و، منک

دادعت مز ادنا هبتسای ناهرقن تشادربا اربان رد! تساماشردی رصبو نمید اعنصدهلصاف مز ادنا
وینیشناج هنوگچ: هک دینامن رظن و دینک مظلالم سپ! تساهرقن زاهفرظنآ و بنامسانراگراتسد

ارم هنوگچ و، دینکی متیاعر مرانگی م راگدای هب دوخ زانکه اهنبارگ و سفیند زیچ و در ارم تفلاخ
!؟ دیرادی م ماگنودنآ رد

!؟ تسیچ اهنبارگ و سفیند زیچ و در ارم داری! ادخ ربمغیپ ی: درک اند مدرم نایم زانرفن کید

۱ هب بیرق زینو، ی لاهلا سریق ندمیلس باتکزا و؛ «نقیلا ملع» ردی ناشاک ضیف ققم زان ۳۹ ص ۲۰ ج «ریدغلا»
رد «تیلو» باتکر دی ربط ریرج ندمم رفعجوباً زان ۲۱۶ ص ات ۲۱۴ ص «ریدغلا» ۱۰ ج رد انومضم نیمه
تسا مدروا ریدغ تیدد قرط

ج، «نبطمسلا دنارف» رد و، تسامدروا ۱۴۰ ص ات ۱۳۸ ص زان سربط خیش «یدهلما ملاعادی رولا ملاع» رد زینو
یئومد زان مؤد و داتفه ترامشو مکید و داتفه ترامشد تیدد ۸۷ ص ل و ا تمسق «ارملا تیاع» و ۷۵ ص و ۷۴ ص ۱،
۱ ج، یریدع عبیط «ریسلا بیبع» و؛ ع ادولا تجدناتساد نممت رد ریدغ تعقاو ۲ ج، ی گنسد عبیط «افصلا تصور» و
ص ۹ ج، ی نایمک عبیط «راونلا راحب» رد ی سلجم و، ۲۲۹ ص و ۲۲۸ ص «ی لاهل سریق ندمیلس باتک» و ۴۱۱ ص
۲۱ ص، ل و ا سلجم؛ «ننیموملا سلجم» و؛ سریق ندمیلس باتکزا، ۲۲۲

۲ ریفدنیا و، دناهدرک تیاور دودخ باتکر دتماعت اور هلیق ی ذلارمعد فصل شم لا ی بذر معی م ل هیا هک ار ترابع نیا
هک اریز، تسناد ار ربیعت موحن نیا یانعم دیاب ریدقت ره رب و، مامدرکن دروخرد دنشاب معیش زان انباوار هک تیاور هب
ترضد، ناشیا زان لبق ربمغیپ و دناهدرک رمل لاس سد و تصد ملسو ملاو هیلع الله ی لصد ادخلوسر هک تسامولعم
؛ تسال لاس سد و تصد جامت میناوتی من اذهیلع، تسامدرک رمل لاس ل هچ ملاسلا هیلع و ملا و انبید ی لعد میرم ندمیلس
لالستسیب هک ار نامز نامه یرایسب هک اراکشآ و ی نلع غلبت هب رما مدعو و منایفخم توعد قرو د لاس سد رسک زان سپو
هک اریز، تسامدو پ جیسم ترضد تالاسر هک دوشی م لاس ل هچ رادقم فصن؛ دناختشاندی ترضدنآ تالاسر قرو د تسا
ی نال لاق - ایبصد نهملای فن اک نم م ل گن فیک اولاق هیلع تر اشاف: میرم ۱۹، فرورس زان ۳۰ و ۲۹ میرک هیلق ببط جیسم توبند
تسا مدوبوا تدلاو نامز و دبو و مرواهاگ نارود زان، ایبند ی نلعج و باتکلا ی ناتا الله دبع

و ،تسا ل ج و زع دنوادختسد هب ن آ فرط کپ هک ،تسادخ باتک :رتگرزب س یفذ عاتم :دومرف
 !دیوشن هارمگ هک دیریگب مکحم و دینک کسمت ن ادب سپ !تسامش یاهتسد هب ن آ رگید فرط کپ
 ود نیا :هک تسامدرک ماگآ ارم ریخ و فیطل دنوادخ و ،تسا نمترتع :رتکچوک س یفذ عاتم و
 قارتقا مدع نیا نم و .دنوش دراو نمر برثوکض و حرد ات ،دنوشی من ادج رگیدکی زا ماگچیه س یفذ عاتم
 یم کلاه هک دیتفیند و لجزیچ و د نیا زا مدرم یا !مادومناضاقت مراگدروپزا و د ن آ یار بار ی نادج و
 !دیوشی م کلاه هک دیشابن ماتوک اهنآ هرابرد و !دیوش
 مامت و ،دش هدیباهنآ یود ره ل غبریز ی دیپس هک ی روط هب ،درک دنلب و تفرگ ار ی لع تسد س پس
 دنتخانند و دندید ار ی لع مدرم

!؟تسا رتشیب نینمؤم دوخ هبتبسن نینمؤم زا ی سک هچ تیلو مدرم یا :دومرف ن آ زا سپ
 !دندادی مرتهد و ا ربمغیپ و دنوادخ :دنتفگ

ن انمؤم دوخ هب ن انمؤم ناجزا نم و ،متسه ن انمؤم ی لاوم نم و ،تسا نم ی لاوم دنوادخ :دومرف
 ی لاوم ی لع ،متسه و ا ی لاوم نم هک س کره ه لاوم ی لع ه لاوم تنک نم :هک دینادب سپ !تسا رتشیب متیلو
 دمآ تساه ی لبند سیئر هک لبند دمحا ترا بعر د و برک رارکت ار هلمج نیا اذخ لوسر راب هس تسوا
 .دومذ رارکت ار هلمج نیا راب راهچ اذخ لوسر :هک تسا

**و !هضغبنا م ضغبنا و !هبنا م بحا و !ه اداعنم داع و !هلاو نم ل او مهللا :دومرف س پس و
 !راد ثید هعم قحلا ردا و !هلنذنم لنذا و !هرصنم رصنا**

ار ی سک رادب نمشد و !تسا هتفرگ ار ی لع تیلو هک شاپ ی سک ی لاوم و ی لو وت اراگدروپ»
 ار وا هک ار ی سک رادب ضوغیم و !دراد تسود ار وا هک ار ی سک رادب تسود و !دراد نمشد ار وا هک
 ل و ذخم ار ی لع هک ار ی سک ن کراوخ و لیلذ و !دنک ی رایار ی لع هک ار ی سک ن ک ی رای و !دراد ضوغیم
 یم تکرخ و ددرگی ی لع هک اجنآ ،روآرد شدرگ و تکرخ هب ی لع ابار قح !ار اگدروپ و !دیامن
 دنناسر ی ن ابئاغ هب ن ارضاد ار بلاطم نیا دیاب هک دیشاب ماگآ «!دنک

دروا ار میا نیا و ،دش دل زانل یئر بجا اذخ ی حو نیما هک دندوب دشن قرفتم مدرم زونه و

!هناید م لاسلا مکل ت یضر و ی تمعد مکیاع تممتا و مکنید مکل تلمکا مویللا

خدا فرمود: «من امروز دین شما را برای شما کامل کردم، و نعمت خودم را بر شما تمام نمودم،
 و راضی شدم که اسلام دین شما باشد».

تمعد مامتا رپ و ،اذخ نید لامکا رپ ربکا الله :دومرف هلا و هیلع الله ی لص اذخ لوسر ل احنیا رد
 .نمزا دعب ی لع تیلو هب و ،نم تالاسر هب ر اگدروپ تیاضر رپ و ،اذخ

تا اولص - نینمؤملا ریما دایکرایم و تینهت هب تیعمج و موقن آ دندرک عورش ،نایرج نیا زا سپ و
 رکیوبا ،دنتفگ تینهت نینمؤملا ریما هب اذخ لوسر باحصا شپیاشیپ رد هک ی ناسک هر مز زا و - هیلع الله
 لک ی لوم و ی لاوم تیسما و تحبصا !بلاطیا نیا کل خب خب :دنتفگ اهنآ زا کیره هک ،دندوب رمع و
 هک ی لاحرد ی درک ماشد و ی درک حبص !بلاطوبا رسپ یا !داب و ترب نیرفا !و ترب هب هب» تمؤم و نمؤم
 !«ی تسه ی انمؤم ن ز ره و نمؤم درم ره ی لاوم و اقا و ،نم ی لاوم و اقا

دهدع و اهس فز رپ م لاسلا هیلع نینمؤملا ریما تیلو رپ دهعت هک اذخ هب دنگوس :تفگ س ابع نیا
 دندش ریگندرگ همهو ،دش رار قریب و تباث موق ی ه

در این حال حسان بن ثابت گفت: ای رسول خدا به من اجازه دهید که درباره علی ابیاتی از شعر
 را انشاء کنم که این قوم آن ابیات را بشنوند! (و یا شما آن را استماع فرمائید).

!اذخ تا کر بزا دادمتسا اب و گب :دندومرف الله لوسر ترضد

مهدی م تدهش هکنا زا سپ نم !شیرق خویش ی ا و ،ن اگرزب ی ا :تفگ س پس و ،تساخرپ ناسد
 :منکی م لابند تاییا نیدب ار دوخ راتفگ ،تسا لوبق دروم و ذفانی ی لع تیلو هب رابرد اذخ لوسر راتفگ هک
 ربمغیپ نیا ی اذخ ردقچ و ،دنکی م اذخ موق نیا ،تیعمج و موق نیا ربمغیپ ،مخریدغ زور رد - ۱

تسا هدنماهفو و مدنک اونشتسا ی دانم هک

- ۲- تمصعرد و تهک دوب مدرک ملاع نینچ و ،دوب دمآ شراگدروپرما هیل یئار بج هک ی لادرد -
!نکم ی تسدرما نیا غلابا و نایبرد سپی تسه ادختینوصم و
رد و ،تسا هدشل زان و تهین اشراگدروپر فرط زا هک ار هچنآ مدرم هبن ک غلیبت و ناسرپ و -
!ش اب هتشدانس ار ه و ،سرتم نانشد توادعو ی نمشد زا اجنآ
۴- مدرک دنلب و هتفرگ ار ی لع تسد دوختسد اب ماگهن ن آ رد و ،تشاد اپد ار ی لع ،ربمغیپ سپ -
دادی م ناشد و هومذ نلاعا دنلب ی ادصا و ،دوب
۵- مدرک ی لهاجت هکنآ نودب موقن آ و !؟تسیک امش ی لو و لاوم مدرم ی ا :دومرف ادخل و سر سپ -
دنتفگ دنشاب

- ۶- هک دوخ فلأخم ار س کچی ه نام نایم رد زورما و !ی تسه ام ی لو و تو !تسام ی لاوم و تی ادخ -
!ی یایی مذ دنک ی چیبرسد و تن امر فزا
۷- و تهک مراد دنیا شوخ و متسه ی ضار نم !ی لع ی ا زیخرب :دومرف ی لع هب ربمایپ لاد نیا رد -
ی شابتما ی داه و ماما ن مزا سپ
۸- ن ار ای مدرم امش و !تساوا ی لو ی لع کنیا ،متسه و ا ی لاوم نم هک س کره !مدرم ی ا سپ -
!دیشاب ه دوب ل احر هر د و ا نیتسار نایلاوم و قیدص
۹- تیلای و ا هک ش اب هتشدان ار ی سک تیلای و ته !نم راگدروپر اب :درک اعد ربمایپ هک تساجنآ رد -
ش اب نمشد ،ذرو و تموصخ ی لع اب هک ی سک هبت بسن و !دراد ار ی لع
۱۰- ای پروردگار من ! تو یاری کن کسانی را که علی را یاری می کنند به جهت یاری
کردنشان. علی آن پیشوای هدایت است که همچون ماه شب چهاردهم ظلمت ها را می شکافد، و تاریکی ها
را نور می بخشد».

لا ناسد ای : دندومرف و ا هب هلا و هیلع الله ی لصد ادخل و سر ،درک داشنا ار راعشنا نیا ناسد نوچ
ی م دبیات سدقلا حور فرط زا هتسویپ و تناسد ی ا^۱ .کناسلب انترصن ام سدقلا حورب ادیوم ل از ته
!«ی نک ی رایتنابز اب ار ام هک ی ماگنه ات ،ی وش

مذ ریدغ رد ملسو هلاو هیلع الله ی لصد ادخل و سر رگید هبطخ

الله ی لصد ادخل و سر :دیوگی م ی بوقعی هب فورعم ،ی سابع بتاک حضاو نیا بوقعی ی با نیدمحا
ریدغ ن آ هب هک دیسر هفج ی کیدز نرد ی لحم هب و دش راپسهر هنینم ت مسد هب هکم زا هنادش هلا و هیلع
ی لع دیدنخا و ابیطخ ماقو :دوب هتشدگ هجلا و ذ مام زا بش هج هک دوب ی تقو رد نیا و ،دنیوگی م مذ
ی لع هلاوم تنکن م ف :ل اقا. الله ل و سر ای ی لب :اولاق ؟مهسفا نم نینمؤ ماب ی لوا تسلا :ل اقا ب لاط ی با نید
،ض وحلا ی لع ی دراو متنا و مکطرفی نا !س انلا اهیا ل اقا مته ادا عن م داع و ،هلاو نم ل او مهللا ،هلاوم
ل و سر ای ن لاقلا ام و :اولاق و امهیی ی نوفلخت فیک اورظناف ،ن یلقثلا ن ع ی لع ن و درت نید مکناس ی نا و
لا و اولضت لا و هب اوکسمتساف ،مکیدیا ب فرط و الله دید هفرط ببسد الله باتک ربکلا ل قثلا :ل اقا ؟؟! الله
ی تییل ها ی ترتع و ،اولدبت^۲

رتراو ازسد ن نمؤم هب نم ایآ :تفگ و تفرگ ار بلاطیبا نید ی لع تسد و تساخرب هبطخ هب ربمغیپ
ادخل و سر ی ا ی رآ :دنتفگ !؟متسین اهنا زا اهنا هب

تسا رتراو ازسد و ازا و ا هب ی لع ،متسه رتراو ازسد و ازا و ا هب نم هک س کره نیا ربانب :تفگ
و ،تسا هتفرگ مدهع هب ار ی لع تیلای و ا هک ریگب مدهع هب ار ی سک تیلای و ته اراگدروپر اب
متسه امش ه دنور و لجو و ورشیپ نم مدرم ی ا :تفگ س پسد و .دراد بن مشد ار ی لع هک ار ی سک راد بن مشد

^۱ ۱۹۳ ص ۲، ج ،ی رظم عبط «ی زار حوتفلاوبا ریستف
^۲ ۱۱۲ ص ۲، ج :۱۳۷۹ هتسد تورید عبط «ی بوقعی خیرات

ی تقو ن آرد تمیق ریو سیفنز زیچود زان مو ، رثوکض و درانکرد دیتسهن مری ن آگنوشد دراو امشد و هنوگچ هک دیشیدنیبل ا د بومذ مهاوخی سرپزبا امشد زای دیوشی م دراو رثوکض و درانکرد ن م رب هک ن آ! اذخ لوسر ی: دنتفگ! دینکی متیاعر ن م گرم زای دعب ، سیفنز زیچود ن آرد ارم دوخ و ارم قد ؟تسا مادکر دقنارگ و سیفنز زیچود

رسول خدا گفت: آن چیز نفیس بزرگتر کتاب خداست که سبب و وسیله‌ای است که یک طرفش به دست خداست و یک طرفش به دست شماست! آنرا محکم بگیرید و آنرا گم نکنید و به غیر آن تبدیل نکنید! و آن چیز نفیس دیگر، عترت من است که اهل بیت من است».

هیلع نینمؤلاریمآ هب ملسو هلاو هیلع الله ی لص اذخ لوسر ن ارسمه و باحصا کیربته ملاسلا

رخآ رد هلا و هیلع الله ی لص مرکا ربمایپ هک دنکی م ل قد مقران بدیز زای «تیلانو» باتکرد ی ربط نامیپ و دهع و ت هب دوخ حاورا بناج زای بلاطیبا نی ی ل ع تیلانو رب ام : دینوگب مدرم ی: دنتفگ هب بخ ، میدرک هففاصم و هففاصم دوخ ی اهتسد اب و ، میدومذ راوتسا قاتیم دوخ ی اهنابز فرط زای و ، میداد نیازای ام و ، مینک غلابا دوخ موقو و لها هب و ، مینک ادا اهنآ هب و ، میناسر ب دوخ دلوا هب ارب تیلانو نیازا هک تسای فاکام تدهاشد رب دنوادخ و ! یهاوگ ام رب اذخ ربمایپ ی اوت و ، میریذپی مذ و مینوجی مذ ی ل دبرما دشاب مدوب هاوگ هک

و! دینک ملسو ن انمؤم ریما ی نعی نینمؤلما قرما هب ی ل ع رب و ، دینوگب متفگ هک ارب نیازا مدرم ی ا : دینوگب

ی نخسو ادصره زای دنوادخ نوچ¹ (الله انادهن لا ول ی دتهنل انکام و انهل اناده ی ذلا لله دمحلل) هک دینادبو ، تسای ربیخ و هیلع ، راکتتایخ سفنو ناجره رب و ، تسای ع لطم

دینوگب² (م امیظع ارجا میتویسف الله هیلع دهاع امب ی فوانم و سفن ی ل ع تکنی اماناف تکن نمف) ³ (م کنذ ی ذغ الله ن اف اورفکت ناف) ، دنکی ضار امشد زای اذخ هک ارب چنآ

هلوسر و الله رما ی ل ع انعطای انعمسن تفگ هب دندرک تدرابم مدرم ل اذخ نیازا رد : دینوگب مقران بدیز 4. انبولقب «ما گوش می دهیم و امر خدا و رسول خدا را به جان و دل می پذیریم».

دنینشنب یرگید همیخرد نینمؤلما ریما : دندرک رما و ، دنتسشد دوخ ص تخم همیخرد اذخ لوسر دینوگب تینهت همیخرد بلاطیبا نی ی ل ع هب و دنور همیخرد مدرم فالتخم تاقبط هک دنومذ رما و نینمؤلما تاهما ا تدرک رما اذخ لوسر ، دندش غراف نینمؤلما ریما هبتینهت زای مدرم هامت نوچ و دنتفگ تینهت و ، دنتفر اهنز ، دینوگب تینهت و ، دنور ب ی ل ع همیخ هبتینهت ی اربش دوخ ی اهنز و ت حبصا ! بلاط ی ا نیابیکل ائیه : تفگ هک دوب باطخن بر م ع تفگ تینهت هک هباحصا هلمجزا و ⁵ ت انمؤلما و نینمؤلما عیمج ی لوم و ی لاوم

دندرکی متعین ن انمؤم ریما ن اوزع هب ماسلا هیلع بلاطیبا نی ی ل ع اب و دندمآی م جوف جوف مدرم تسد فک هک ی روط هب - دنادای متعینتسد و ، دنتفگی متینهت نینمؤلما ریما ای کیل ع ماسلا طفل اب و تفرگی م رارقت رضحنا تسار تسد فکر ب اهنآ تسار

1 آیه ۴۳ ، از سوره ۷: اعراف: «حمد و ستایش اختصاص به خداوند دارد که ما را بدین مطلب هدایت کرد؛ و اگر هدایت خداوند نبود، ما بدین مرحله هدایت نمی یافتیم».

2 آیه ۱۰ ، از سوره ۴۸: فتح: «پس کسی که پیمان بشکند او بر علیه نفس خودش پیمان شکسته است. و هر کس به آنچه با خدا عهد بسته وفا کند پس خداوند بزودی اجر بزرگی به او خواهد داد».

3 آیه ۷ ، از سوره ۳۹ ه زمر: «پس اگر کافر شوید خداوند از شما بی نیاز است». و در قرآن اِن تَكْفُرُوا وارد است.

4 «الغدیر» ج ۱ ، ص ۲۷۰ از محمد بن جریر طبری در کتاب «الولایة». و از احمد بن محمد طبری خلیلی در کتاب «مناقب علی بن ابیطالب» تألیف سنة ۴۱۱ در قاهره.

5 روضة الصفا،، طبع سنگی جلد دوم، واقعة حجة الوداع؛ و «حبيب السیر» ج ۱ ، جزء سوم ص ۴۱۱؛ و «الغدیر» ج ۱ ، ص ۲۷۱ از مولوی ولی الله لکهنوی در کتاب «مرآة المؤمنین».

هفصاصم و تعیبه کی ناسکن یلوا: هکتسا هدروآ یربط یلیلخ «بلاطیبا نپی لعبقانم» باتکرد
تاقبط بسدر ب مدرم فانصا هیقب و نیرجاهم هیقب س پسو، دندوب ریبز و قحط و رمعو رکیوبا دندرک
مدرم تعیبرو ط نیمهو، دندناو خدحاو تقو رد ار رصعو رهظ زامن مکنآ ات، اهنآ تلزنم رادقم و اهنآ
یارب مدرم زا جوف جوف و روط نیمه زاب و، دندناو خدحاو تقو رد زینار عاشعو و برغم ات تشاد همادا
تشاد همادا مدرم تینهت و تعیبه متشدگ بشد زا ثلث ات و، دندمآی متعیبه

یرگید جوف زا دعی لع تیلو رب ادخلوسر اب و، دندمآی می جوف و ی تعامج هکی تقو ره و
نیملاعایم مجی لع انلضفی ذللا لله دمحا: دومرفی م ادخلوسر دندادی متسد و دندرکی متعیبه. «سپاس
خداوند راست که ما را بر تمامی اهل عالم برتری و فضیلت بخشید». و از اینجا مصافحه و مصافحه
سنت شد، و رسم شد، و حتی این سنت را کسانی که اهلیت ولایت و بیعت و مصافحه نداشتند، نیز اعمال
کردند.¹

هیا نیا هکی میدوب مدرکن تکر دریدغ نیمز زام زونه هکی دنگوس ادخه: دیوگ یردخ دیعد و با
مکیلاع تممنا و مکنید مکل تلمکا مویلا نوشخا و مهوشخت لاف مکنید نم اورفک نینلا س نی مویلا: دشل زان
² «انید ملاسلا مکل تیضر و ی تمعد

نیا ربانب سپ، دندش سویام امش نید هکی دربتسد زارفاک مدرم، تیلو هطساو هکی هکتسا زورما»
ار تمعد و، مدرکل ماک امش یارب ار امش نید نم هکتسا زورما! دیسرتب نم زا و! دیسرتت اهنآ زا
! «دشاب امش نید ملسا نید هکی مدش یضار و، دومن مامت امش یارب

¹ تیاور لیز و بتسا هدروآ «ی طلاو رشنا» باتک زار بالطم نیمه زین و ۲۷۱ ص و ۲۷۰ ص، ج ۱ «ریدغلا»
۸۴ ص، ج ۱ «جاحتحا» رد هدراو
² ۱۹۴ ص و ۱۹۳ ص، ج ۲، یرفظم ط «حوتفلاوبا ریست»